

Ключовими показниками на сьогодні є показники що регулюють доступність надання послуг. Показник відповідності офлайн-фронт-офісу визначає облаштування, доступність та рівень обслуговування. Ці показники покликані зменшити час очікування обслуговування та збільшення доступності, у тому числі для осіб з інвалідністю. Показник відповідності онлайн-фронт-офісу виконує ті ж функції, що і для офлайн-фронт-офісу, але додаються нюанси онлайн формату: цілодобова доступність, скорочення часу пошуку послуг, спрощення процесу надання, підказки для користувачів та інше. Наразі питання доступності цифрових послуг стоїть особливо гостро, через неможливість забезпечити фізичного доступу до послуг в усіх регіонах країни через війну.

Для подальшого покращення доступності послуг повинно реалізовувати зворотній зв'язок у вигляді збору відгуків щодо задоволеності отримувачів. Це можна реалізовувати коротким необов'язковим анкетуванням.

Таким чином, можна зробити висновок, що моніторинг дозволить державній владі і місцевому самоврядуванню приймати правильні управлінські рішення і покращувати якість послуг. Впровадження комплексного моніторингу, що охоплює офлайн- та онлайн-формати, дозволяє оцінити відповідність публічних послуг до встановлених стандартів і враховувати потреби всіх категорій користувачів.

Список використаних джерел:

1. Питання організації моніторингу якості надання адміністративних послуг. Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
URL: <https://salو.li/5658781>

Lesanych S. E.

candidate of economic sciences, senior lecturer of the department of international, constitutional and administrative law, Ivano-Frankivsk educational and scientific law institute of the national university «Odesa Law Academy», Ukraine

**ЕКОНОМІЧНИЙ ВПЛИВ НЕПРЯМИХ ПОДАТКІВ В УМОВАХ
ВОЄННОГО СТАНУ: ВИКЛИКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ
THE ECONOMIC IMPACT OF INDIRECT TAXES UNDER MARTIAL
LAW: CHALLENGES AND PROSPECTS**

Непрямі податки, такі як податок на додану вартість (ПДВ) та акцизний збір, є ваговою складовою податкових систем у багатьох країнах. В умовах воєнного стану їх роль стає ще більш критичною, оскільки вони забезпечують стабільний дохід до державного бюджету, який використовується для фінансування оборонних потреб, гуманітарних програм та підтримки економіки. Водночас їх підвищення має значний вплив на реальну економіку та рівень життя населення. Наведемо ряд аргументів.

1. Зменшення реальної заробітної плати. Підвищення непрямих податків неминуче призводить до зростання ціни на товари та послуги, включаючи базові продукти харчування, енергоносії та транспорт. У періоди війни, коли значна частина громадян вже перебуває у скрутному фінансовому становищі, така ситуація може загострити соціальну нерівність і посилити бідність.

2. Чи вирішує це проблеми військових? Додаткові доходи від непрямих податків також впливають на можливості держави фінансувати оборонні потреби. Це включає закупівлю зброї, забезпечення військових порядків, а також виплати заробітної плати та компенсації військовослужбовцям. Проте ефективність такого підходу залежить від прозорості бюджетного розподілу.

3. Альтернативні підходи. Уряд може розглядати альтернативні або додаткові заходи для зменшення негативного впливу підвищення непрямих податків:

- цільове оподаткування через введення тимчасових податків для підприємств або громадян з високими доходами;
- субсидії та компенсації для запровадження підтримки найвразливіших верств населення, щоб компенсувати зростання ціни;
- реформа податкової системи шляхом переходу на прогресивну модель оподаткування доходів, яка є більш справедливою в умовах соціальної кризи.

4. Довгострокові перспективи. Попри короткостроковий негативний вплив на реальну заробітну плату, підвищення непрямих податків може забезпечити важливий фінансовий ресурс для відновлення економіки та підтримки обороноздатності країни [1].

5. Ризики й виклики:

- скорочення споживання, адже зростання ціни внаслідок підвищення непрямих податків може призвести до зниження попиту;
- інфляція – підвищення ціни на основні товари та послуги сприятиме інфляційним процесам, що ускладнює стабілізацію економіки.
- соціальна напруга у періоди війни призводить до того, що суспільство є особливо чутливим до змін у добробуті, і зростання податків може стати причиною соціального невдоволення.

6. Позитивні аспекти:

- сійке наповнення бюджету навіть за умов економічного спаду, оскільки споживання товарів і послуг продовжується навіть у кризові періоди;
- можливість швидкого реагування на потреби військових, зокрема через спрямування додаткових податкових надходжень на оборонні програми;
- створення передумов для відновлення, якщо ресурси використані для інфраструктурних проєктів, соціальної підтримки та модернізації економіки, це сприятиме швидкому економічному відновленню після завершення війни [2].

Непрямі податки в умовах воєнного стану є потужним інструментом забезпечення фінансової стійкості держави, що дозволяє оперативно наповнювати бюджет для задоволення нагальних військових та гуманітарних потреб. Проте, їхнє підвищення створює низку соціально-економічних викликів, таких як зменшення реальної заробітної плати, зростання рівня інфляції та посилення соціальної нерівності [3].

Щоб мінімізувати негативний вплив, необхідно забезпечити прозорість використання додаткових податкових надходжень і спрямувати їх на критично важливі сфери, зокрема оборону й підтримку населення.

Лише комплексний підхід до управління податковою політикою дозволить зберегти економічну стабільність і створити основу для відновлення та процвітання країни в майбутньому.

Список використаних джерел:

1. Малиш В. О. Податкова політика держави та її вплив на економічне зростання URL: <https://salo.li/93d7F8a>
2. Сушко Д. Податкова реформа воєнного часу: які зміни до Податкового кодексу ухвалила ВР. URL: <https://salo.li/4f522af>
3. Податкові зміни на період воєнного стану 2.0. URL: <https://eba.com.ua/podatkovizminy-na-period-voyennogo-stanu-2-0>.

Маковецька Ірина,

student of the programme «Accounting and Taxation» Uman State pedagogical university named after Pavlo Tychna, Ukraine

Maslyanko Viola,

student of the programme «Accounting and Taxation» Uman state pedagogical university named after Pavlo Tychna, Ukraine

Scientific supervisor: Demianyshina O.A. Uman State pedagogical university named after Pavlo Tychna, Ukraine

ACCOUNTING AS AN INFORMATION SOURCE FOR MAKING MANAGEMENT DECISIONS FOR THE DEVELOPMENT OF TERRITORIAL COMMUNITIES

БУХГАЛТЕРСЬКИЙ ОБЛІК ЯК ІНФОРМАЦІЙНЕ ДЖЕРЕЛО ДЛЯ ПРИЙНЯТТЯ УПРАВЛІНСЬКИХ РІШЕНЬ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД

Accounting is a central element of the company's management system, performing the strategic function of providing information for effective decision-making. The modern business environment places high demands on the speed and quality of data processing, so accounting is being transformed by integrating the latest technologies.